

EL RETORN D'ODISSEU (Homer)

per a joves i adults (a partir de 12 anys)

Adaptació: Adelaida Frías

www.obresdeteatre.com

– 40 pàgines + 7 partitures (de Jordi Borrell) –

PERSONATGES

DÉUS:

- 1- APOL·LO
- 2- ARES (o ÀRTEMIS)
- 3- ATENA
- 4- HERA
- 5- HEFEST (o DEMÉTER)
- 6- HERMES
- 7- ZEUS 5

FEACIS:

- 8- NAUSICA princesa de Feàcia
- 9- EURIMEDUSA dida de Nausica
- 10- ARETÉ reina, mare de Nausica
- 11- BUGADERA 1
- 12- BUGADERA 2
- 13- BUGADERA 3
- 14- BUGADERA 4
- 15- VINATER 1
- 16- VINATER 2
- 17- VINATER 3

GENT D' ÍTACA

- 18- ODISSEU
- 19- PASTOR(A) 1
- 20- PASTOR(A) 2
- 21- EUMEU capatàs
- 22- FILETIO vaquer
- 23- MELANTIO pastor
- 24- TELÉMAC

PRETENDENTS:

- 25- FEMIO herald/músic
- 26- EURÍMAC
- 27- AGELAU
- 28- ANFÍNOM
- 29- LIODES
- 30- DEMOPTÒLEM
- 31- EURIDAMANT
- 32- ANTÍNOU
- 33- CTESIP

DONES D'ÍTACA:

- 34- PENÈLOPE, reina d'Ítaca
- 35- EURICLEA dida d'Odisseu
- 36- EURÍNOME rebost
- 37- AUTÓNOE servidora de P.
- 38- IFIDAMÍA servidora de P.
- 39- TIRO dama
- 40- ALCMENA dama
- 41- MICENA dama
- 42- MELANTA servidora de P.

FAMÍLIARS DELS PRETENDENTS

- 43- EUPITES pare d'Antínou
- 44- NÈRIT
- 45- HALITERSES vell heroi
- 46- NISO pare d'Anfínom
- 47- PÒLIB pare d'Eurímac
- 48- DAMÀSTOR pare d'Agelau
- 49- NOEMÓN
- 50- EURÍADES

Mínim 25 actors: les Dones Feàcies i les d'Ítaca poden ser les mateixes actrius, els Pretendents i els seus Familiars els mateixos actors, així com els Déus i la Gent d'Ítaca. També es pot eliminar 1 Bugadera, 1 Vinater i 1 Pretendent. Una altra opció és eliminar les escenes 1 i 2, i que els mateixos actors interpretin els Pretendents i els Familiars.

Màxim 65 actors: afegint 2 o 3 personatges a cada grup (Déus, Bugaderes, Vinaters, Pastors, Pretendents, Dones (doblant el personatge de Melanta), i Familiars), repartint el text entre tots.

L'escenari serà neutre per poder acollir les diferents localitzacions, tant interiors com exteriors (cortines negres, o parets blanques, o si es vol un lleuger toc de decoració grega). El mateix banc o banquetta (de fusta, o bé coberta per una tela neutra) servirà per asseure's a totes les escenes.

(...)

ESCENA 2

Passa un Vinater amb un cartell: PALAU DELS REIS DE FEÀCIA

Per la dreta entren quatre bugaderes portant unes cistelles plenes de teles de colors. Van rient i parlant, molt animades, mentre pleguen la roba per parelles.

BUGADERA 1 : — Primer ens hem espantat molt. (*deixa la cistella a terra*)

BUGADERA 2 : — Però no dius que és un home tan atractiu? (*deixa la cistella a terra*)

BUGADERA 3 : — Sí, però portava dos dies nedant a la tempesta. (*pleguen la roba*)

BUGADERA 4 : — Anava despullat, brut d'algues, i el cabell tot embrollat.

BUGADERA 1 : — Semblava una bèstia salvatge. Hem escapat corrent! (*riuen*)

BUGADERA 2 : — Nausica també ha fugit?

BUGADERA 3 : — No. La princesa ens ha manat que li oferíssim menjar, i els millors vestits.

BUGADERA 4 : — Com que havíem estès la roba al sol, tot just estava seca.

BUGADERA 1 : — El foraster s'ha rentat al riu, s'ha vestit, i quan l'hem vist així...

BUGADERA 2 : — (*riu*) Totes us en heu enamorat !

BUGADERA 3 : — La princesa Nausica s'ha oblidat de cop dels seus pretendents!

BUGADERA 4 : — Ha portat el foraster al palau i l'ha presentat als seus pares.

Per la dreta entren tres criats amb grans gerres de vi buides, i van parlant entusiasmats.

Les bugaderes juguen amb les teles que agafaran entre varies per enlairant-les, fer-les ondular, voltar, traçar semi cercles, etc., perquè cada vinater vagi circulant i dient la seva frase sorgint per entre les robes, amb molta alegria i a vegades amb to de por o misteri.

VINATER 1 : — És d'Itaca, i es diu Odisseu!

BUGADERES : — Es diu Odisseu!

VINATER 2 : — És un gran navegant, i explica aventures increïbles!

BUGADERES : — Aventures increïbles?

VINATER 3 : — Per salvar els seus companys, va seduir la gran maga Circe que els havia convertit en porcs.

BUGADERES : — La perillosa Circe!

VINATER 1 : — Ha visitat el país dels morts i ha parlat amb ells!

BUGADERES : — I ha tornat!

VINATER 2 : — S'ha lligat al pal major del vaixell per resistir les sirenes i l'encanteri dels seus cants.

BUGADERES : — Oh! Les sirenes?

VINATER 3 : — Ha escapat de Caribdis la terrible, que xucla els vaixells amb un remolí letal.

BUGADERES : — Quin horror!

VINATER 1 : — S'ha escapolit de la monstruosa Escil·la de sis caps, que devora els mariners.

BUGADERES : — Esgarrifós!

VINATER 2 : — Ha patit durant molts anys desgràcies i turments.

Canten tots la CANÇÓ 2. Els cantors poden dividir-se en dos grups i respondre's l'un a l'altre. Si es prefereix, es pot recitar o ometre la cançó.

CANÇÓ 2 – UN HEROI - Partitures amb melodies, al final de l'obra.

D A G A
Ha lluitat, ha fugit, l'han traït i estimat

G A
Ha vist morir els companys i destruir els vaixells

E- A
Els errors l'han perdut

F# B- E- A
ha plorat de veritat resistint la dissort

D A G A
ha buscat solucions i ha sobreviscut.

VINATER 2 : — **Tots els convidats estan pendents dels seus llavis.**

BUGADERES : — **És un heroi!**

VINATER 3 : — **Fins i tot Alcínou, el nostre senyor, li ha proposat casar-se amb
la princesa Nausica!**

Per la dreta entra Nausica, trista però serena.

TOTES : — *(mirant-la)* **Princesa Nausica! (la volten) Et casaràs amb el
foraster?**

NAUSICA : — **No digueu bestieses. (a les bugaderes) Què fa aquí tota
aquesta roba? No l'havíeu de guardar? Afanyeu-vos!**

Les bugaderes es miren, inquietes, i marxen corrent amb les cistelles per l'esquerra.

BUGADERES : — **De seguida, de seguida!**

NAUSICA : — *(als vinaters)* **I vosaltres, no anàveu a buscar més vi?
Els convidats tenen les copes buides. Què espereu?**

Els vinaters es miren i marxen corrent amb les gerres per l'esquerra.

VINATERS : — **De seguida, de seguida!**

Nausicaa es queda sola i s'asseu, abatuda. Es cobreix la cara amb les mans o amb la roba, però en sentir entrar per la dreta la dida Eurimedusa, es redreça.

EURIMEDUSA : — Nausica, nena, no t'has acabat el plat.

NAUSICA : — No tinc més gana, dida.

EURIMEDUSA : — *(l'acarona, amoïnada)* Què et passa? Què ha dit, el foraster?

NAUSICA : — Que la seva dona es diu Penèlope i l'espera al seu palau.

EURIMEDUSA : — Oh, quin desengany! *(l'abraça)*

NAUSICA : — Té un fill de la meva edat. Un fill que es diu Telèmac.

EURIMEDUSA : — Aquest home és honest i sincer. Però ja veus que no t'està destinat, nena.

NAUSICA : — Li he demanat que no m'oblidi, ja que li he salvat la vida.

EURIMEDUSA : — No t'oblidarà, creu-me.

NAUSICA : — Diu que cada dia brindarà per mi, com es brinda pels déus abans de beure un bon vi.

EURIMEDUSA : — Sempre seràs per a ell com una deessa que li ha tornat la vida.

Per la dreta entra la reina Areté, mare de Nausica.

ARETÉ : — Què fas aquí, filla meva? Has marxat sense acomiadar-te dels convidats?

Nausica recull una tela que han deixat oblidada les bugaderes i se la posa com un xal.

NAUSICA : — He vingut un moment per a abrigar-me una mica.

ARETÉ : — *(li agafa una mà entre les seves)* El teu pare ha ofert al foraster homes i vaixells per escortar-lo fins a la seva terra.

Nausica assenteix amb el cap.

EURIMEDUSA : — El rei Alcínou sempre ha estat generós.

ARETÉ : — *(passeja, orgullosa)* Ítaca és molt lluny d'aquí, però els nostres vaixells són ràpids com ocells, i mai no naufraguen.

EURIMEDUSA : — No necessiten timó perquè s'orienten amb el pensament.

ARETÉ : — *(es gira a mirar-les)* A més, he decidit oferir al nostre convidat valuosos regals.

EURIMEDUSA : — Que esplèndida, reina Areté!

ARETÉ : — *(recull els cabells de Nausica darrere l'orella i l'amanyaga)* No vull que després de tants sofriments torni a casa com un pidolaire.

NAUSICA : — Jo li donaré el meu braçalet de plata per a la seva dona.

ARETÉ : — *(assenteix, després riu)* Quan ho he dit, tots els nobles de Feàcia també han volgut fer-li regals.

EURIMEDUSA : — *(riu)* La senyora sempre aconsegueix dels altres el que vol.

ARETÉ : — Només cal donar l'exemple. Veniu, ajudeu-me a escollir els millors obsequis.

Areté surt, somrient, per l'esquerra. Eurimedusa abraça Nausica, que li somriu, trista però serena, i totes dues segueixen Areté. Fosc.

ESCENA 3

Passa el Pastor 1 amb un cartell: ILLA D' ÍTACA – surt per la dreta

Se sent el remor de les onades mentre una llum càlida va pujant a poc a poc. Odisseu entra per l'esquerra, ben vestit amb una túnica curta i una capa de noble. Camina molt desorientat: s'acaba de despertar a una platja i no sap on és. Per la dreta entra Atena, dissimulada sota una vella capa de pastor amb caputxa (de tela de sac mateix), i amb un sarró (o farcell de tela). S'atura, i espera que Odisseu se li acosti.

ODISSEU : — Bon pastor, escolta! Un vaixell m'ha abandonat aquí mentre dormia.

Quina és aquesta terra?

ATENA : — Això és Ítaca, Odisseu.

ODISSEU : — No pot ser! *(mirada circular)* Ítaca? Però, com saps el meu nom?

ATENA : — *(somriu)* T'he protegit durant vint anys. Per això encara ets viu malgrat la fúria de Posidó. *(es treu la capa, elegant i sense pressa)*

ODISSEU : — Atena! La deessa dels ulls blaus! *(es deixa caure de genolls, esgotat)*

He arribat? Ja s'ha acabat tot?

ATENA : — Encara no. El teu palau està assetjat pels pretendents de Penélope.

ODISSEU : — *(s'incorpora, inquiet)* Els pretendents de Penélope?

ATENA : — Et creuen mort, i tots volen casar-se amb ella per ser rei al teu lloc.

ODISSEU : — *(s'aixeca, decidit)* Els faré fora a cops d'espasa.

ATENA : — Calma; tens molts enemics. No vagis a casa, sinó a la cabana dels teus pastors.

ODISSEU : — *(furiós)* Què dius! No em vull amagar!

ATENA : — Fes-me cas. Treu-te la capa. *(Odisseu li aguanta la mirada, i finalment ho fa)* Fes-te passar per un pidolaire, i escolta el que diuen al teu voltant.

(li posa la capa de pastor)

ODISSEU : — *(impacient)* Abans, he de veure la meva dona i el meu fill.

ATENA : — *(amb autoritat)* Odisseu!!! Prudència. Estàs sol i necessites aliances.

ODISSEU : — *(desanimat)* No s'acabaran mai, les desgràcies?

ATENA : — Escolta bé el que diu la gent, per saber qui t'és fidel i qui et traeix.

(...)

Aquest text és un fragment. Si us interessa adquirir-lo sencer sol·liciteu-lo a

adelaida.delaire@gmail.com